

SLOVENC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 167.

V Ljubljani, v ponedeljek 24. julija 1893.

Letnik XXI.

Obrtna enkêta.

Z Dunaja, 22. julija.

Danes poročam „Slovenu“ o izjavah slovenskih veščakov. V četrtek 20. t. m. se je namreč v permanentnem odseku vršilo zaslišanje obrtnih zastopnikov kranjskih, večeraj pa še nekaterih pooblaščenecv štajarskih in primorskih. Od najst povabljenih društev in zadrug kranjskih prišlo je bilo devet zastopnikov in sicer:

1. Za mojstersko bolniško blagajnico v Ljubljani krojač in načelnik Matija Kunc;
2. za kovinsko zadrugo v Ljubljani načelnik in učitelj podkovne šole Edvard Schlegel;
3. za pomočniški oddelek kovinske zadruge načelnik in kleparski pomočnik Alojzij Lenček;
4. za zadrugo gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani načelnik in gostilničar Franc Ferlinec;
5. za zadrugo krojačev, klobučarjev in krznarjev v Ljubljani krojač in načelnik Franc Sturm;
6. za kranjsko obrtno društvo v Ljubljani stavbeni mojster in načelnik Filip Supančič;
7. za konservativno obrtno društvo v Ljubljani mizarjski mojster in načelnik Josip Regali;
8. za čevljarjsko zadrugo v Ljubljani čevljarjski mojster in načelnik Ferdinand Tuma;
9. za katoliške rokodelske družbe v Ljubljani, Novem Mestu, Št. Vidu in na Vrhniki ključavničarski pomočnik Janez Rebek.

Izostala sta: zastopnik trgovinske zadruge v Ljubljani trgovec Emerih Mayer in pooblaščenec obrtnikov kočevskih.

Včeraj so bili prišli:

Iz Štajarske: 1. Dragotin Hribar, tiskar in načelnik občeslovenskega obrtnega društva v Celju; 2. Martin Korbar, sedlar in barvar za I., II. in IV. združeno skupino v Ljutomeru.

Iz Gorice: Blazij Bitežnik, kamnoseški mojster; 2. Giovanni Ferrario, marelar v Gorici

za italijansko društvo „Societa di mutuo soccorso fra gli artigiani di Gorizia.“

Iz Trsta: 1. Just Piščanec načelnik posojilnega in konsumnega društva v Rojanu, ki je obenem zastopal tudi obrtno društvo v Barkovlju in gospodarsko društvo v Skednju; 2. G. E. Morin, pek in podpredsednik pekarske zadruge v Trstu.

Kot sedmi prišel je bil še trgovec Ferdinand Habel iz Šlezije.

Izostala sta zastopnik gostilničarske zadruge v Trstu in pooblaščenec društva „Consortio degli artisti“ v Zadru.

Veščak Rebek je govoril slovenski, kar je poslanec Klun prestavljal na nemški, Ferrario pa se je posluževal italijanskega jezika, katerega je nemški tolmačil podpredsednik Exner, ki je tudi predsedoval obema sejama. Drugi pooblaščeneci so vsi govorili nemški. Ker toraj prestave niso dosti zamujale seje in ker so bili veščaki v bistvenih rečeh dokaj soglasni, bila je enkêta, ki se je pričela ob dveh popoldne, prvi dan dovršena ob 3/6. uro zvečer.

Po navadnem pozdravu podpredsednika Exnerja poprijel je besedo veščak Kunc k neki splošnji izjavi, ki se nekako glasi:

„Slovenski obrtniki dozdaj nismo imeli enakih shodov, kakor po drugih kronovinah. Izjave naše bodo toraj izvirale iz našega lastnega prepričanja in iz naših skušenj. Mi obrtnega vprašanja ne smatramo ne za politično ne za narodno vprašanje; politične in narodne stranke ga sploh ne morejo nepristransko presojati in zato mislijo, da ga bodo tudi merodajne politične in narodne stranke državnega zbora težko presojale brezstransko. Vsled tega stopijo slovenski veščaki z nekakim dvomljivstvom pred obrtno enkêto ter imajo le malo upanja, da bi se obrtno vprašanje rešilo v smislu in po volji obrtnikov. Ali če se nič ne zgodi, bodo škodo imeli le oni, katerim mora biti obstanek sedanjega reda pri srcu. Roko-

delci pa bodo lahko živeli pod vsaktero državno formo.

Rokodelstvu se ne more pomagati, da bi to ne bolelo velike obrti. Ali obrtna svoboda je tako zelo škodovala rokodelstvu, da je treba za njegovo ohranitev napraviti jez podoben branivni carini. Če se nima poguma rabiti jako radikalna sredstva z naglim vspehom, vsa posvetovanja nič ne koristijo rokodelstvu. Ako bi se vse izvršilo, kar so zahtevali obrtni shodi, bi se morebitne koristne posledice pokazale še le čez desetletja, ne da bi nam pa mogel kdo dati poročstvo, da se dotlej zopet ne spremeni zakon.

Da bi tudi sedanji rod čutil korist obrtnega varstva, moralo bi se kapitalističnim podjetnikom, ki s svojim denarjem tudi pri rokodelstvu špekulirajo, s postavnimi in fiskalničnimi sredstvi nakladati vsaj tolika bremena, kolikoršna nosijo rokodelci, ki morajo primeroma plačevati večje direktne in nedirektne davke, najemnine itd. Rokodelcem pa bi se morala konkurenca zljajšati z manjim obdajenjem, manjim hišno-najemnim davkom za njegove prodajalnice in delavnice, z napravo državnih strokovnih šol itd.

Trgovini z mešanim blagom bi se morala prepovedati prodaja rokodelskih izdelkov in pridržati rokodelcem samim, ki morejo še životariti. To bi v prvi vrsti zadevalo oblačilne obrti, krojače, čevljarje, krznarje, klobučarje, ženske rokovičarje, dalje urarje, zlatarje, mizarje, sedlarje itd., ker velika produkcija najhuje stiska ravno te obrtnije.

Škoda, ki jo stavbene obrti delajo rokodelstvu, bi se morala s tem odpraviti, da se primerno vravna snovanje kapitalističnih stavbenih družb in jim prepove vsakotero rokodelsko delo v lastni režiji.

Da se pomaga pa tudi najmanjšim rokodelcem, ki delajo ali sami, ali le z malo pomočniki, in katerih je največ, bi bilo treba, ker zlasti na deželi izdeluje le surovino, njegov zaslužek postavno vsaj tako zavarovati, kakor to že velja gledé zaslužka

LISTEK.

Pot v Rim.

(Dalje.)

Bežali smo mimo več manjših kolodvorov. Ti so prav slabi. Zvonca ne bi hotel vzeti še naš pastir za svojo „čedo“, kadar jo pase v gorah.

Lepe, pokrite postaje smo dobili v Trevizu, v Mestrah, v Padovi in Bolonji. V zadnje mesto smo dospeli 11. aprila v zarji. Noč nam je hitro minula. Krajšali smo si jo s slovenskim petjem. Lahki so ga povsod radi poslušali. Vsi smo bili prav dobre volje.

V Bolonji je jel jeden železniški čuvaj hvaliti naš vlak. In govoril je resnico. Naši vozovi so bili proti laškim, kakor solnce proti luni. Na Laškem imajo prav slabe in umazane vozove. In ravno taki so tudi laški parobrodi. Ko nas je ta mož pohvalil, je jel prositi miloščine. On je tedaj odprl „praesta quaesimus“, pred katerim nismo bili nikjer več varni.

Od Bolonje smo se več ur vozili poleg reke Rene. Zrli smo okoli sebe krasno z oljkami in vino-gradi obsejano dolino. Žito je bilo že veliko in detelja za košnjo. Kmalu pridemo v gole, grebenaste, in večkrat pretrgane Apenine. Vožnja je bila krasna, pa občutljiv mraz.

Šli smo iz predora v predor. Vseh skupaj smo jih našli 46. Kraj je ondi pust, kakor pri nas Kras. Le tu in tam vidiš grmiček, katerega pridno obirajo ovce in koze. Vrhovi Apenin so bili s snegom pokriti.

Predno smo dospeli na vrhunec, smo videli trg Poretti z glasovitimi žveplenimi kopeli. V Prahiji na vrhu Apenin je prišla železnica 617 metrov nad morje. Odtod je šla navzdol v krasno Toskansko in k mestu Pistoji. Krasno je bilo videti z vrha ure dolgo ravno z rodovitnim poljem in raznim žitom.

Od Pistoje smo leteli mimo prostornega mesta Prato v Florenco, najlepše laško mesto.

Vlak je stal v Florenci pol ure; mi smo pohiteli v restavracijo velikanskega kolodvora, da si s kavo privežemo dušo. Dobili smo jo, a tudi slano plačali. Tu smo se prepričali, da je Lah velik prijatelj denarja, da kdor nima precēj okroglega, naj ne bodi na Laško. Skomine so se nam cedile po krasnem mestu in njegovi katedrali, katere kupolo smo že od daleč iz voza zrli, a morali smo dalje proti jugu. Žal, da nismo saj jedno uro ostali v tem divnem mestu.

Zasedemo vozove, in hajdi dalje. Solnce je silno pripekalo. Do mesta Arezzo smo drdrali po rodovitni ravnini tik reke Arno. Na obeh straneh smo

videli mnogo vasij, gospodskih hiš, drevoredov, oljk in cipres, v daljavi tudi gozdov in hribov. Nismo se mogli načuditi tej divoti. Kaj takega se vidi le na Laškem.

V Arezzi smo se mudili nekaj minut. Od Arezze dalje zagledamo med zelenimi hribi na levi strani visoko zidano mesto Kortono, kjer je pred 500 leti živel najprej velika grešnica, a pozneje velika spokornica — sv. Margarita Kortonska.

Mesto je videti staro, raztrgano. Obdano je z močnim obzidjem in stolpi. Po noči zapró vrata ter stražijo pred njimi zaradi apenijskih banditov. Zdaj se jih ne bojé več toliko, ker jih je vlada močno iztrebila. Na tisoče jih je pobila.

V mestu hranijo truplo velike svetnice. Tudi v to mesto nas je vlekel, a zaman! Morali smo dalje. Kmalu za Kortono pokazalo se nam je Trazimensko jezero, katero obdajajo trgi, vasi in gorovja. Sredi jezera so trije mični zeleni otoki. Tu smo se spomnili, kako je blizu tega jezera slavni Hanibal naklestil ohole Rimljane leta 217 pred Kristusom.

Okoli treh popoldne pridemo na postajo „Chiusi“. Tu smo malo obedovali. Ko je dobil tudi „ta črni“ pijače, je globoko vzdihnil, in šli smo dalje.

Vročina je pritiskala; kraji so bili čedalje bolj nerodovitni. Željno smo gledali, kdaj se nam pri-

pomočnikov. Vsled sedanjega našega postavodajalstva, ki varuje dolžnika, mali rokodelci toliko zasluženega plačila izgubljajo, da so te škode veliko večje, kakor izgube kupčijeko osnovane trgovine. Postave bi morale torej imeti posebne določbe glede izplačevanja zaslužka od dela, ker je rokodelca navadno revnejši od naročnika. Z napravo in vzdrževanjem državnih strokovnih šol za boljše in razumnejšo izučitev učencev bi se dalo rokodelstvo povzdigniti k umetnemu rokodelstvu. Ker če ne bi bil vsakdo primoran, učiti se rokodelstva znanim trnjevim potom in trpljenjem, ki ga morajo prenašati učenci, bi se ga poprijemali tudi bolj izobraženi mladeniči, kar bi bilo rokodelstvu in državi na korist.

Podpredsednik Exner je na te besede odgovarjal, da se neče spuščati v obrtno-politično razpravo gospoda veščaka, ki se z enketinimi običaji prav za prav ne strinja; zavračati pa mora trditve, kakor da bi bile stranke državnega zbora pristranske, kar je tem neprilicnejše, ker je ravno obrtni odsek s sklicanjem enquete zadostno dokazal svojo nepristranost.

Prestopivši k posameznim vprašanjem bili so vsi za dokaz sposobnosti in za obligatorično pomočniško preskušnjo, ne pa tudi za preskušnjo mojstersko. Lenček, Schlegel, Rebek, Hribar, Karba, Bitežnik, Ferrario in Piščanec so zagovarjali potrebo obeh teh preskušenj, drugi pa so imeli razne misli o tem. Kunc je rekel, da naj se mojsterska preskušnja zahteva le v dvomljivih slučajih. Pernerstorfer je veščaku oponašal, da zavzema državno-socialistično stališče, Adamek pa ga je vprašal, v kakšnih dvomljivih slučajih naj se zahteva mojsterska skušnja? Kunc je odgovarjal, da naj se to zgodi tedaj, ako kdo že več let obrti ni izvrševal, pa hoče vendar samostalen mojster postati. — Tuma je omenjal, da veljajo pomočniške preskušnje že zdaj, mojsterskih pa ni treba, ampak vsakdo naj sme postati samostalen mojster, ako je skozi tri leta nepretrgano kot pomočnik izvrševal dotično obrt. Sturm pravi, da naj se mojsterska skušnja ne tirja od njih, ki so po smrti gospodarjevi kot opravniki za vdovo ali mladoletne otroke vodili obrtno podjetje, in da naj se ta reč sploh prepušča razsodbi zadrug. Regali se pridružuje temu mnenju.

Gledé pomočniških skušenj so naši veščaki povdarjali, da ne bi bilo napačno, za rokodelske učence vpeljati letne skušnje, kar je v Ljubljani deloma že v navadi; ako bi pa kateri učenec zaradi tega ne mogel narediti pomočniške skušnje, ker se je njegov mojster premalo brigal za njegov pouk, priporočal je Supančič, da naj zadruga poišče drugega mojstra, ki bi morebiti na troške prejšnjega gospodarja izučil dotičnega učenca. Po njegovem mnenju bi bilo tudi dobro, ako bi se določilo število učencev, kolikor jih sme kdo imeti v pouku. — Rebek je gledé skušenj priporočal, da naj se najprej zahteva teoretično znanje obrti, katere se je kdo učil, potem pa naj tudi praktično pokaže, kaj

kaže starodavni Rim. Imeli smo še uro do večnega mesta, in že se nam pokaže kupola sv. Petra. Ne moremo opisati početkov, ki so nas navdajali oni trenotek. Vse nam je živo stopilo pred oči, kar nam govori zgodovina o poganskem in krščanskem Rimu. V to premišljevanje vtopljeni pridemo pod okroglo stekleno streho novega veličastnega kolodvora.

Prišli smo v Rim. Vtrujeni smo dospeli v večno mesto, vendar smo bili vsi veseli in srečni. Ono, kar smo čutili, stopivši v večno mesto, se ne dá popisati.

Bilo je okoli 6. ure popoldne 11. aprila. Ko stopimo iz voza, nas pozdravi naš rojak gosp. Ign. Žitnik. Peljal nas je potem v neko sobano, da nas razdeli in izroči gospodarjem, s katerimi se je bil poprej pogodil.

Ze tukaj ni šlo vse v redu. Nekateri romarji so pogrešili, ker niso hoteli vzeti že določenih stanovanj, temveč so si hoteli iskati cenejših. Vsak bi bil moral vzeti stanovanje od gosp. Žitnika najeto. Tako bi ne bil ta vrli gospod imel toliko neprijetnosti in troškov.

Iz kolodvora se odpeljemo v stanovanja. Mrak se je že vlegel po zemlji. Ko smo se malo okrepčali, šli smo k toliko potrebnemu počitku. Vsi smo prav sladko počivali. Noč se nam je zdela prekratka.

(Dalje sledi.)

se je naučil. Za pomočniško skušnjo naj učenec napravi kako reč; katero si sam izvoli, za mojstersko pa naj pomočnik izdela, kar mu zaukaže dotična zadruga.

Hribar je pri prvem vprašanju povdarjal, da naj bodo skušnje praktične, pa tudi teoretične, ker je velika napaka za obrtnike, da so premalo izobraženi. Postava bi morala siliti obrtnike, da učence pošiljajo v napredovalne šole. Iz skušnje vé, da je dosti obrtnikov, ki ne znajo ne brati, ne pisati. O knjigovodstvu nimajo nobenega pojma, tudi ne znajo presojati pri nakupovanju surovega blaga, in sploh ne vedó, koliko zaslužijo in ali imajo kaj premoženja, ali ga nimajo.

Poslanec Adamek opozarja veščaka, da se učenci v napredovalnih šolah nimajo učiti še le čitanja ali pisanja, ampak da se mora to zgoditi v ljudskih šolah. Tudi se čudi, kako je pri današnjem šolstvu še mogoče, da kak obrtnik ne zna čitati ali pisati.

Hribar odgovarja, da je vendar istina, kar je govoril; on ima veliko z narodom opraviti, ali veliko laglje je poučiti sto kmetov, kakor jednega samega obrtnika. Poslanec Pernerstorfer vpraša veščaka, ali ni mogoče, da kdo, ki je v šolo hodil, pozabi branje in pisanje, ako se tudi pozneje v tem ne vadi?

Hribar odgovarja, da ta žalostna prikazen prihaja od tod, ker na Spodnjem Štajerskem otrok v šolah ne poučujejo v materinem, ampak le v nemškem jeziku. Navadijo se komaj toliko, da morejo za silo čitati, zato nimajo nobenega veselja do šole in raje iz nje izostajajo. Ljudje pravijo o takem otroku, da se slabo uči in ga dajo rokodelstvu v pouk.

Karba je ugovarjal predgovorniku, da bi bilo na Štajerskem veliko obrtnikov, ki ne znajo brati ali pisati, in se je tudi pri odgovoru na drugo vprašanje ločil ne samo od njega, ampak tudi od drugih veščakov. Skoraj vsi strokovnjaki so na to vprašanje odgovarjali, da naj pomočnik pri mojsterski skušnji svojo sposobnost za samostalnega mojstra pokaže s tem, da izvrši kako mojstersko delo. Karba pa je predlagal, da naj se mojsterske skušnje delajo pred učitelji obrtnih šol; ko ga je Adamek opozarjal, da bi to ne šlo, ako bi na dotični šoli za kako obrt ne bilo nobenega strokovnega učitelja, je Karba odgovarjal, da bi to ne bil nobeden zadržek, ker bi mogli v takih slučajih k preskušnji poklicati kakega izvrstnega mojstra dotičnega kraja.

Vsi veščaki so bili dalje za to, da naj se dokaz sposobnosti raztegne tudi na tovarnarska podjetja, kjer se izdeluje rokodelsko blago.

Kunc je povdarjal, da se mora dokaz sposobnosti raztegniti tudi na tovarnarska podjetja, ker bi bilo sicer bolje, odpraviti ga tudi za malo obrtništvo, kateremu je bolj škodoval, kakor koristil.

Poslanec Neuber odgovarja, da bi bil po tej izjavi dokaz sposobnosti le nekaka coklja, da bi velika podjetja prehitro ne napredovala; poslanec Adamek pa vpraša veščaka, ali je dokaz zmožnosti v istini več škodoval, kakor koristil, ker so vsi prejšnji veščaki trdili ravno nasprotno; in Richter ga opozarja na nasprotstvo med njegovimi prejšnjimi besedami in sedanjo trditvijo.

Konečno se oglasi še podpredsednik Exner, češ, da zahteva veščak, kakor ga je on razumel, dokaz sposobnosti za malo obrtništvo le zaradi tega, da ga more tirjati tudi za veliko industrijo. — Kunc: Da!

Soglasni so bili odgovori naših strokovnjakov tudi na četrto vprašanje, da naj se namreč dokaz sposobnosti zahteva tudi za trgovinstvo. Vendar niso vsi odgovarjali na to vprašanje.

Hribar je razven tega dostavljal, da naj se ta dokaz ne zahteva za vse kraje, zlasti ne za deželo, ampak za večja mesta; Karba pa je priporočal, da naj se za nastop takih obrtov od prosilcev zahteva tudi izkaz nekoli kega premoženja.

Podpredsednik Exner ga vpraša, koliko premoženja naj izkaže? — Karba: „To naj se ravná po obrti.“ — Exner: „Kdo naj pa to določuje?“ — Karba: „Morebiti zadruga.“ — Exner: „Pri delniških družbah je izkaz premoženja veliko važnejši, in vendar so se ga znali izogniti.“

Na peto vprašanje gledé dokaza sposobnosti za kavarnarje in gostilničarje odgovarjal je načelnik krčmarske zadruge v Ljubljani, veščak Ferlinec,

da naj se ta dokaz zahteva za mesta, ki imajo več kakor 5000 prebivalcev, in da se ima v ta namen dotičnik izkazati, da se je tri leta praktično učil kot učenec in da je tri leta služil kot pomočnik.

Enako se je izražal Hribar; Kunc pa je rekel, da naj se pri oddajanju patentov za kavarne in gostilne sploh v prvi vrsti ozirajo na nje, ki so se dotične obrti izučili; in Supančič je priporočal, da naj se gledé kavarn in gostilen za vsak kraj določi gotovo število (numerus clausus).

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. julija.

Vojni minister baron Bauer je v soboto umrl po šestdnevni bolezni. Pokojnik je bil rojen leta 1825 v Levovu. Leta 1841 je dovršil vojaško inženersko akademijo in bil imenovan poročnikom. Leta 1845 je postal v inženerskem voju nadporočnik in 1848 pa kapitanski poročnik. Leta 1849 je bil kot stotnik prestavljen k pešcem. Leta 1854 je postal major in se je l. 1859 udeležil vojske in dobil vojaški zaslužni križec in 1860. leta postal podpolkovnik; čez dve leti polkovnik. V vojski l. 1866 je vodil jedno brigado in se je odlikoval. Zaradi tega mu je cesar podelil viteški križ Leopoldovega reda. Leta 1868 je postal generalni major in poveljnik 2. divizije. Leta 1874 je bil imenovan podmaršalom, potem je postal poveljnik štabnočastniškemu kurzu. Leta 1881 je postal feldcajmajster in leto pozneje vojaški poveljnik na Dunaju, pred petimi leti je pa bil imenovan vojnim ministrom. Sprva je kot vojni minister posebno priporočal častnikom, da naj se učé raznih avstrijskih jezikov. Jedenkrat je celo v delegaciji obetal, da bode gledal, da bodo častniki imeli potrebno jezikovno znanje. Bil je nekoliko bolj naklonjen Slovanom, kakor prednik njegov, le to je obžalovati, da so ga o marsičem napak poučili.

Občna volilna pravica. Kakor češko drž. pravo, tako tudi občna volilna pravica ima Mladočehom služiti le za agitacijsko sredstvo, da si ohranijo popularnost. Z občno volilno pravico pa nimajo take sreče. Delavci jim ne verjamejo, da bi stvar resno mislili, kmetje pa o občni volilni pravici ne marajo dosti slišati. Češki kmetje mislijo, da bi bilo jim v škodo, ako bi tudi posli volili, ker bi jih utegnili majorizovati. Posebno S'astný v svojem listu razklada nevarnosti, ki preté kmetom od občne volilne pravice. „Narodni Listy“ bi radi svet prepričali, da je S'astný jedini češki kmet, ki ni za občno volilno pravico, ali v tem je pa na nekem shodu se drug kmet izrekel proti njej. Da pa kmetje res niso zanjo, to tudi najbolj dokazuje mladočeško glasilo samo, ker dan na dan dokazuje kmetom koristi občne volilne pravice in pri tem uporablja vse lepe fraze, ki jih je kdaj kdo izrekel o tej stvari. Staročeški listi so pa tudi proti občni volilni pravici, ker mislijo, da bi ovirala izvršenje češkega državnega prava. Veleposestniki, ki lahko največ store za češko državno pravo, bi potem izgubili sedanji vpliv in v narodne zastope bi pa najbrž prišli ljudje, kateri bi imeli vse druge nazore in bi se ne brigali za zgodovinske pravice.

Volitve v francosko zbornico so dne 20. avgusta in volilno gibanje se je že pričelo. V Parizu se je osnoval volilni odbor skrajne levice. V tem odboru je šest bivših pariških in šest drugih poslancev. Vršé se tudi že posvetovanja o volilnem oklicu. — V Parizu se je že tudi sestavil odbor, kateri bode delal za Floqueta. V panamski zadevi je bil Floquet močno kompromitiran, ali to ga nikakor ne zadržuje, da ne bi kandidoval za zbornico. Kakor skoro vsi panamitje, je Floquet velik nasprotnik cerkve in se je že izrekel za to, da se pravice cerkve še bolj omeje. On je tudi velik nasprotnik tistih konservativcev, ki so pristopili republiku. Drugi panamit Proust se pa vendar ne ne upa več kandidovati. V Parizu se je sestavil celo odbor, ki bode delal za Pavla Straussa, kateremu se je nedavno dokazalo pred sodiščem, da je bil pobegnil od vojakov in da je kot član pariškega mestnega sveta sleparil pri prodaji mestnega sveta. Vidi se torej, da so na Francoskem ljudje, ki mislijo, da nista ljubezen do domovine in poštenje za narodnega zastopnika neobhodno potrebni lastnosti. — Kako nesramno se agituje, razvidno je iz tega, da se trosi novica, da se je kardinal nadškof Lecot izrekel, da se morajo priznati sedanji šolski

in vojaški zakoni. S takimi lažmi se begajo katoliški volilci.

Samoa spada mej one kraje na zemlji, zaradi katerih so sedaj še razpori mej različnimi državami, dokler jih ne prisvoji ta ali ona. Samoa sestoji iz več otokov, ki vkupe merijo kakih 50 kvadratnih milj, in ima kakih 35.000 prebivalcev. Na teh otokih od 1850. leta delujejo katoliški misijonarji in je tudi že tukaj kakih 5000 prebivalcev. V Apiji je apostolski vikariat. Protestantski misijonarji delujejo tukaj že dalje. Leta 1872 je vsled razporov na Samo angleška naselbina Nova Seelandija bila sklenila, da tem zmešnjavam naredi s tem konec, da si prisvoji te otoke. Do tega pa ni prišlo. Pet let pozneje je neki ameriški polkovnik tukaj bil razvil zastavo Zjedinjenih držav, ali v Washingtonu s tem niso bili zadovoljni. Zjedinjene države in Nemčija sta pa pridobile pravico, tukaj napraviti premogovsko skladišče. Leta 1879 je Malietoa se proglasil za kralja vseh teh otokov, poprej je na njih gospodarilo več glavarjev. Nemški, angleški in severno-ameriški konzul so pa pridobili neke pravice. Leta 1880 se je pa Malietoa Lanepa vsilil za kralja. Ta se ne sme zamenjati s prejšnjim Malietoo. Novi kralj je našel nasprotnika v nekem Tamasese-ju. Malietoa Lanepa se pa ni držal. Kazal se je sovražnika Nemcem, ki so ga vjeli in odpeljali v Kamerun. Sedaj je vladarstvo nastopil Mataafa, ki je zmagal Tamasese-ja. Novi kralj je tudi bil Nemcem neprijazen in so se vsled tega nemške čete izkreale, ali so jih domačini popolnoma uničili. Nemci poslali so več vojakov, da so Mataafa pokorili. Anglija in Amerika sta pa poslali ladiji v varstvo svojih podložnikov. Proti koncu 1888. leta so razmere na tem otoku bile še nepovoljnije, ker se Nemčija, Anglija in Zjedinjene države niso mogle sporazumeti, kako bi vredile razmere na teh otokih. Američani so dali Nemcem sovražnega Mataafa oklicati za kralja. Tamasese je bil premagan. Razmere so tedaj bile tako slabe, da se je bilo že bati velike vojske zaradi Samoe. V marcu 1889. leta je vihar uničil vse tuje ladije pred Samo. Ta udarec je nekoliko ublažil nasprotja in koncem tega leta se je sešla v Berlinu konferenca, ki se je posvetovala, kako bi se vredile razmere na Samo. Iz prognanstva povrnivšega se Malietoo so priznali za kralja. Leta 1891 je Tamasese umrl in je zatorej kazalo, da na teh otokih nastane mir. Američani so pa bajš se vedno delali za Nemcem sovražnega Mataafa, in to je povod, da se je ta sedaj začel puntati. Vstaja torej ni naperjena le proti Malietoi, temveč tudi proti Nemčiji, in baš to vznemiruje diplomate. Do kake vojske mej Nemci in Američani pač ne pride, ker bi taka vojska bila težavna. Ti otoki tudi niso vredni kake večje vojske.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. julija.

(Prvi vlak na dolenski železnici Ljubljana-Kočevje.) Danes je šel prvi vlak na novi dolenski železnici Ljubljana-Kočevje. Odšel je zjutraj ob sedmi uri 16 minut. Vožnja ima določeno na 3 ure in 33 minut; iz Kočevja se vrne ob 3. uri 30 minut in pride v Ljubljano zvečer ob 7 uri 38 minut. Na vlaku so bili dvorni svētniki Bischoff, pl. Pichler in dr. Liharsik, potem železniški vodja Skala, stavbeni vodja in nadzornik Klemenčič, vladni svētnik dr. pl. Rūling, fml. vitez pl. Albori, državna posl. Šuklje in Schwegel, deželna odbornika Murnik in dr. Schaffer itd.

(Vaj deželne brambe) pri Planini, Bakeku in Cirknici v dnevih od 27. avgusta do 14. septembra udeležé se brambovski polki št. 3, 4 in 5, ki štejejo 280 častnikov, 7700 mož in 60 konjev.

(V ljubljansko duhovsko semenišče) vsprejeti so doslej nastopni gg. abiturijentje: Capuder Ivan iz Pugleda pri Moravčah, Eppich Josip iz Malgerna pri Kočevju, Jarc Anton iz Novega Mesta, Jereb Ivan iz Ljubljane, Klemen Ivan iz Vnanjih Goric (fare Brezovec) pri Ljubljani, Lampe Evgen iz Metlike, Oblak Valentin iz Mavčič pri Kranju, Oranič France iz Križev pri Tržiču, Ramovš Jakob iz Smednika, Sever Ivan iz Skofje Loke, Širaj Andrej iz Metulji pri Blokah.

(Vojaška vest.) V Krško sta dospela komandujoči g. fem. baron pl. Reinländer in šef generalnega štaba polkovnik grof Orsini-Rosenberg k strelnim vajam.

(Promocije.) Minule dni bili so na graškem vseučilišču promovani gospodje: Jos. Perko iz Trsta, Kamilo in Viktor Depiera iz Tinjana, Josip Grosič iz Draguča v Istri, Albin Kapus iz Celja, Peter Pinancik iz Gorice, K. Mosetič in P. Robba iz Trsta na doktorje prava; dalje je odvetniški izpit prestal z odličnim vspehom g. dr. Treo, rodom Dolenjec; v sredo opoldne je bil pa na dunajski univerzi povišan doktorjem obeh prav g. Jos. vitez Schneider pl. Treuenfeld iz Zaprie pri Kamniku.

(Provincijalom) avstrijske provincije kapucinskega reda je bil izvoljen o. Tit. Hanušek.

(Toča — požar.) Iz ormoškega okraja dne 15. t. m. je po večih krajih našega okraja tolkla toča ter je tudi v vinogradih tu in tam naredila precej škode. A v kljub tej uimi bode letos, če nas še zopet ne obišče slična neizgoda — lepa trgateg. Vsled ugodnega vremena in pa vsled škropljenja proti peronospori, katero se je letos skoraj povsod vršilo, si je trta po nekajih močnejših goricah tako opomogla, da visi grozd poleg grozda. Za dolgo ni bilo po goricah tako rodno, kakor letos. — Dne 21. t. m. je nastal v Središču požar, ki je upepelil dve hiši. Ogenj je — kakor se govori — nastal po nepredvidnosti neke gospodinje, ki je v peč zakurila kruhu, potem pa odšla od doma. Na peči se je sušilo nekaj svežnjev klasja, kar se je potem vnelo.

(Umrl) je včeraj zvečer v Ljubljani v mitnici poleg cerkve sv. Petra zadet od mrtvouda posestnik gosp. Jožef Hočev ar, poprej bivajoč na Rašici pri Vel. Laščah, previden s sv. zakramenti, v 78. letu svoje starosti. N. v. m. p. — Na Zalemlogu pri Železnikih umrl je včeraj dopoldne veleposestnik in trgovec g. Urban Veber vulgo Strojevec previden s sv. zakramenti. Bil je daleč na okoli znan po svojem lomu za ploščice, katere je v veliki meri razpošiljal na razne tudi oddaljene kraje. — Pred pet leti zadela ga je kap in od tedaj se ni več do dobra opomogel. N. v. m. p.!

(Požar.) V nedeljo dopoldne je v Konjicah, kakor se nam od tam piše, pogorel nadžupnijski kozolec, obložen s krmo in snopjem. Ljudje sošli so se bili ravno k poznemu sv. opravilu, a nič niso mogli rešiti, ker je ogenj prehitro objel vso dolgo stavbo. Šestletni fantič je bil podžgal z žitom naložen voz, s katerega je plamen takoj švignil v streho. Škoda se je cenila na 1900 gl. Samo polovica je bila zavarovana. Požarna straža je ognju branila, da se ni širil dalje.

(Preminul) je v Gorici dr. Alojzij de Luze nberger, odločen zopernik Slovencev. „Corriere di Gorizia“ mu poje slavo kot iskrenemu zavednemu liberalcu in vrlemu laškemu rodoljubu. Umevno!

(„Bela žena.“) Prva izdaja „Bele žene“ pošla je že koncem februarja leta 1890. Podpisani zalagatelj oskrbel je torej drugi popravljen in pomnožen natis one knjižice, da tako ustreže mnogobrojnim naročnikom, ki so se tekom treh let oglašali za „Belo ženo“. Nova izdaja dobi se po 20 kr. izvod (tudi po pošti ne stane več) v katol. tiskarni sv. Cirila v Mariboru, ali pa pri pisatelju gosp. dr. Križaniču.

(Iz velikolaškega okraja.) 19. t. m. je gorelo v Dvorski vasi fare velikolaške. Pogoreli so štiri skednji in štiri kozolci. Nesreča je tem večja, ker so ljudje že seno spravili in jim je vse zgorelo. Zažgano je bilo najbrže po nepredvidnosti.

(Učiteljska konferenca za kočevski okraj) na šolah s slovenskim poukom vršila se bodo letos dne 26. julija dopoldne ob 9. uri, in sicer v Vel. Laščah.

(Novice iz Amerike.) „Am. Slovenec“ poroča, da je prišel v Tower preč. g. Josip Zalokar, bivši župnik v Red Jacketu, Mich. Odločil se je, da odide misijonarit med Slovence po Montani, kjer se bode stalno nastanil. Sedaj je že na potu proti zahodu. — Na njegovo mesto v Red Jacket je prišel za župnika naš rojak g. Marko Pakiž. — V Biwabiku je dne 2. jul. prvič maševal v novododelani cerkvi veleč. g. generalni vikar I. F. Buh. — Slovenca novomašnika častita gospoda Fran Jager in Anton Vilman sta postavljena za duh. pomočnika, prvi v angleški fari Vnebovzeta M. D. v Minneapolisu, drugi pa v nemški fari sv. Stanislava v St. Pavlu.

(Odbor za abiturijentski shod v Zagrebu) poslal nam je sledeče: Bratje abiturijentje! Približal se je čas, ko se je treba resno pripraviti na odhod med brate Hrvate. Uže vrsto let je navada, da se

koj po srednješolskih študijah zjedinijo hrvatski in slovenski abiturijentje v bratskem „zagrijaju“, da v upu na vzajemno podpiranje, na združene moči stopijo med svet, svesti si, da združena sila vse ovire premore. Torej, bratje iz Ljubljane, Rudolfovega, Celja, Maribora, Gradca, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, udeležite se polnoštevilno slavnosti, katero prirede hrv. in slov. abit. dne 4. in 5. avg. v kraljevem Zagrebu. Odhod iz Ljubljane je v noči med 3. in 4. avg. o 12.25, bratje iz Dolenjske in Zelenega Štajerja pridružijo naj se nam medpotoma. Kdor se želi udeležiti, naznani naj „osrednj. odboru za odhod v Zagreb“ Ljubljana, Poljanski trg št. 5.

(Baron Andrej Winkler) je, kakor se nam poroča iz Gorice, odklonil ponudbo, da bi kandidoval v deželni zbor na mesto pokojnega Ivančiča. Živeti želi v pokoju, ločen od političnega delovanja.

(Utok.) Proti sklepu mestnega zastopa goriškega, da pomnoži laške šole, podalo je 20 davkoplačevalcev v Gorici c. kr. deželnemu šolskemu svētu utok, v katerem se ugovarja pomnoženju laških šol, češ: sedanje zadostujejo, ako se strogo pazi, da obiskujejo vsi godni otroci šolo; mesto naj ustanovi poprej potrebnih, potem nepotrebnih šol.

Društva.

(V spored zabavnemu večeru), ki ga na čast skupščinarjem družbe sv. Cirila in Metoda priredi prva ljubljanska podružnica v torek, dne 25. julija t. l., na Hafnerjevem vrtu na sv. Petra cesti s prijaznim sodelovanjem slavnega pevskega društva „Ljubljana“ in oddelka godbe domačega c. in kr. pešpolka št. 17 baron Kuhn. 1. Koračnica, svira vojaška godba. 2. A. Kreutzer: Ouverture k operi „Das Nachtlager in Granada“, svira vojaška godba. 3. G. Eisenhut: „Ustaj rode“, poje pevsko društvo „Ljubljana“. 4. Ivanovici: „Donauwellen“, valček, svira vojaška godba. 5. * * *: „Pesem koroških Slovencev“, poje pevsko društvo „Ljubljana“. 6. Schinzel: „Phantasie über russische Lieder“, svira vojaška godba. 7. Koudela: „Loizka polka“, svira vojaška godba. 8. A. Nedved: „Zastavenička“, poje pevsko društvo „Ljubljana“. 9. Jedlička: „Kleines musikalisches Panorama“, svira vojaška godba. 10. Ivavec: „Domovina“, pesem, svira vojaška godba. 11. Fr. Abt: „Gozdni čar“, poje pevsko društvo „Ljubljana“. 12. Foerster: „Kranjska slavnostna koračnica“, svira vojaška godba. 13. Volarič: „Za dom“, poje pevsko društvo „Ljubljana“. 14. Scherenzl: „Liederkranz slovenischer Lieder“, svira vojaška godba. 15. Bednar: „Jugendstreiche“, polka hitra, svira vojaška godba. — Vstopnina je za osebo 20 kr. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — K obilni udeležbi vsi o d b o r.

Telegrami.

Dunaj, 24. julija. Cesar je izrekel baroninji Bauer najsrčneje sožalje omenjajoč, da je smrt vojnega ministra nenadomestljiva zguba za cesarja in vojsko. Sožalje so izrekli tudi cesarica in nadvojvode.

Dunaj, 24. julija. Cesar pride iz Ischla na Dunaj, da se v torek udeleži pogreba vojnega ministra.

Dubrovnik, 24. julija. Ob petih zjutraj bil je več sekund trajajoč potres. Poslopja so se tresla.

Sibinj, 23. julija. Rumunska konferenca se je otvorila. Predseduje Ratiu. Vzelo se je na znanje poročilo odbora 25 članov in volil odbor 48 članov. Vzlic hudemu ugovarjanju skrajnih elementov izvoljeni so v ta odbor kandidati zmerne stranke. Posvetovanja nadaljujejo se jutri.

Sibinj, 24. julija. Pri včerajšnjem banketu rumunske konference se je napivalo eksekutivnemu odboru, emancipaciji Rumunov od ogerskega ižesa, ter rumunsko-slovaškemu združenju.

Budimpešta, 24. julija. Ministerstvo notranjih stvari je dobilo poročilo o sumljivem obolenju na ladiji v Komornu. Zdravniška preiskava se je že začela.

Belgrad, 23. julija. Skupščina je vsprejela predlogo o konzumskem davku, s katero se obdači tudi kava in slador. Rešila je potem budget, tobačni in solni monopol ter provizorični trgovski pogodbi s Francijo in Anglijo. Na to je pa prenehalo zborovanje do 2. dne avgusta.

Sofija, 23. julija. Knez se je povrnil iz Varne. Kmalu odpotuje za dlje časa v Varne s soprogo in vsem dvorom.

Sassnitz, 24. julija. Nemški cesar odšel je dopoldne v Kiel.

Pariz, 22. julija. Senat se je izrekel, da ne sprejme onih dveh postavk budgeta, s katerima je v navskrižju z zbornico. Na predlog senatorja Travieux-a sta se dotični postavki izločili in ostali ves budget jednoglasno sprejel ter se je seja do 10. ure pretrgala.

Pariz, 22. julija. Sijam je vsprejel francoski ultimatum, kolikor se tiče ozemlja pod 18. stopinjo.

Pariz, 22. julija. V zbornici je finančni minister Peytral priporočil, da zbornica vsprejme budget, kakor ga je odobril senat. Zbornica je končno vsprejela budget s 377 proti 38 glasom, kakor ga je vsprejel senat, potem se je zaključilo zasedanje z živela-klici na republiko.

Pariz, 22. julija. Senat je jednoglasno vsprejel načrt zakona, s katerim se poslaništvo v Washingtonu povzdigne v veleposlaništvo.

Pariz, 23. julija. Iz Saigona se poroča, da so Francozi začeli boj s Siamci na otoku Khone in so po tridnevem boju jim vzeli nekaj utrdb. Sijamci imajo sto mrtvih in dvesto ranjenih.

Pariz, 24. julija. Sijamski odgovor se ni vsprejel. Ministerski rezident najbrž dne 26. t. m. ostavi Bangkok. Blokada sijamskega obrežja naznani se jutri velevlastem. V ultimatumu zahtevala je Francija 2 milijona odškodovanja in da se takoj vložijo tri milijone. V odgovoru Sijam priznava Franciji pravice samo do 18. širokosti stopinje in zahteva, da posebna komisija še pregleda francoske tirjave.

Perko, potovalec iz Celja. — Kramarič, trgovec, iz Maribora. — Thuler, potovalec, iz Linca.

Pri **Slonu**: Faber, posestnik; Frühwirth, Gallitzenstein, trgovec; Zwarzina, potovalec, z Dunaja. — Lazzetof, profesor, iz Trsta. — Kurzweil, trgovec, iz Budimpešte. — Mihajlovič, trgovec, iz Gradišča. — Rosenberg, trgovec, z Reke. — Taussig iz Semlina. — Smole, trgovec, s soprogo iz Sevnica. — dr. Bešek, notar, iz Žužemberka. — Schweiger, rudniški svetnik, iz Ljubljane. — Moroskutti iz Št. Vida.

Pri **avstrijskem caru**: Gasperin, nadučitelj, s soprogo, iz Starega Trga. — Elli Ercolle iz Milana. — Albera, trgovec, s sinom, iz Kormina.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
22	7. u. zjut.	735.6	17.2	sl. vzh.	del. oblač.	12.80
	2. u. pop.	734.1	29.8	sl. zapad	"	dež
	9. u. zveč.	734.9	22.2	"	oblačno	"
23	7. u. zjut.	736.8	17.4	brezv.	oblačno	2.70
	2. u. pop.	736.9	23.0	sl. svzh.	jasno	dež
	9. u. zveč.	739.1	19.4	brezv.	del. jasno	"

Srednja temperatura obeh dni 23.1° in 19.9°, oziroma za 3.5° nad in 0.3° nad normalom.

Kot primerno darilo priporočamo osobito preč. gg. katehetom ob koncu šolskega leta:

Spominske podobice petdesetletnice škofovanja sv. Očeta LEONA XIII.

Dobivajo se v Katoliški Tiskarni in Bukvarni 100 komadov gl. 1.50.

Služba organista in cerkvenika

se oddá v Stranjah (p. Kamnik).

Nastop službe o sv. Mihaelu. Ako zná prosilec primerno rokodelstvo, naj omeni. Postranski dohodek za poduk v zaslini šoli ob zimskem času. Več pové Janez Molj, župnik. 359 3-3

368 1

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je preljubi naš sprog, oziroma oče, gospod

Urban Weber,

posestnik in trgovec,

včeraj ob 1/2 11. uri dopoldne po daljši bolezni večkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 46. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb boče v torek, dne 25. t. m. ob 9 uri dopoldne.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v farni cerkvi na Zalemlogu.

Predragega rajnega priporočamo v molitev in blag spomin.

Zalilog, dne 23. julija 1893.

Franja Weber roj. Bogataj, soproga. — Alojzij. Leopold, Fran, Ivan in Josip, sinovi. — Amalija, Antonija in Kristina, hčere.

Nekaj prav lepih

telic

(holandske pasme) 365 1

je na prodaj v „Vila Poklukar“ na Dobrovi pri Ljubljani.

Prav spreten

organist

išče službe. — Spričevala na razpolago.

Jarnej Arko
v Ljubljani, Ulice na Grad št. 4. 366 6-1

Umrli so:

23. julija. Angela Pfeifer, delavčeva hči, 8 mesecev, Ulice na Grad 10, katar v črevih.

V bolnišnici:

21. julija. Ana Pichler, gospodinja, 62 let, degeneratio hepatitis.

22. julija. Rozalija Gašperlin, delavčeva žena, 37 let, carcinoma uteri.

Tuji.

21. julija.

Pri **Maliču**: Vitez Weisz; Leidelmaier, Bleyer, Englisch, trgovci; Wiletič, potovalec, z Dunaja. — pl. Gosletti, tovarnar, iz Hrastnika. — Rosenzweig, zasebnik, iz Trsta. — Petrovič, posestnik, iz Aleksinec. — Gruden s soprogo z Vrhnike. — Mühlbach, trgovec, iz Draždan. — Müller iz Pulja. — Pichler, potovalec, iz Augsburga. — Roms, potovalec, iz Prage. —

V CHIKAGO!!

k najznamenitejši 258 (22)

Kolumbovi svetovni razstavi

priporočá vozne listke po najnižji ceni in najugodnejši kombinaciji, in sicer: iz Ljubljane do Chicago in nazaj I. in III. razred po gl. 245.—, I. in II. razred gl. 370.— in višej.

mejnarodna potovalna pisarna

Jos. Paulin v Ljubljani.

Prospekti vsakovrstnih kombinacij so na razpolaganje. Vožnja zagotovi naj se prej ko prej.

367 1

Uršula Hočevar roj. Pevec javlja v lastnem in imenu otrok potrtega srca vsem sorodnikom prijateljem in znancem pretužno vest, da je njen iskreno ljubljani mož, oziroma oče, stari oče, brat, svak in strije, gospod

Josip Hočevar,

hišni posestnik v Ljubljani,

po kratkej a mučnej bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v 82. letu dobe svoje danes ob polu 8. uri zvečer zaspal mirno v Gospodu.

Truplo dragega umrlega boče dne 25. julija ob 5. uri popoldne v hiši na sv. Petra cesti, mitnica, hiš. št. 23, blagoslovljeno in na pokopališče sv. Kristofa v lastno rakev preneseno.

Svete maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Predragi rajnik bodi priporočen v blag spomin.

V Ljubljani, dne 23. julija 1893.

Najcenejši, najelegantnejši in najtrajnejši

marmorno-mozajičen in terrazzo-graniten tlak

za cerkve, krstne kapele kapele, vestibule, koridore, stopnišča, kuhinje, kopalne sobe, verande itd. itd.

priporočá specialna firma

Rella & Comp. na Dunaju,

katera sedaj tukaj in na Gorenjskem dela nekaj taci del, katera se izvrše po najnižji ceni po gl. 2.50 do 3.50 kvadratni meter v najlepši napravi in z večletnim jamstvom.

Od te firme narejena dela vidijo se tukaj v kopališču v hotelu pri Slonu, Rudolfinumu in mnogih zasebnih hišah.

Naročila za tukaj in na deželi vsprejema 349 9-4

stavbeno podjetje

Viljem Treo

Marije Terezije cesta šte. 10 v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 23. julija.		Dne 22. julija.		4% srečke dunajske parobrodne družbe . . . 143 gl. — kr.	
Papirna renta 5%, 16% davka	97 gl. 35 kr.	Ogerska zlata renta 4%	115 gl. 40 kr.	Avstr. rubečega križa srečke, 10 gl.	18 " — "
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " — "	Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 65 "	Rudolfove srečke, 10 gl.	23 " 30 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 90 "	4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	147 " 50 "	Salmove srečke, 40 gl.	66 " — "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 55 "	5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	164 " 25 "	Windischgrazove srečke, 20 gl.	— " — "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	980 " — "	Državne srečke l. 1864., 100 gl.	193 " — "	Ljubljanske srečke	23 " 50 "
Kreditne akcije, 160 gl.	333 " 90 "	Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	150 " — "
London, 10 funtov strl.	124 " 90 "	Zastavna pisma	— " — "	Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2880	— " — "
Napoleon (20 fr.)	9 " 90 1/2 "	Kreditne srečke, 100 gl.	197 " 25 "	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	103 " 75 "
Cesaraki cekini	5 " 88 "	St. Genois srečke, 40 gl.	67 " 50 "	Papirnih rubeljev 100	130 " 50 "
Nemških mark 100	61 " 27 1/2 "				

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri iztrebanju najmanjše dobitke.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnic.